

prima instanță: S.Iorgov
instanța de apel: Iu.Cimpoi, Ni.Craiu, N.Simciuc

dosarul nr. 2ra-1202/16

Î N C H E I E R E

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Oleinicenco Petru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oleinicenco Petru împotriva companiei internaționale de asigurări „ASITO” societate pe acțiuni privind anularea ordinului de concediere, obligarea modificării temeiului eliberării din funcție, repararea prejudiciului material, încasarea diferenței de salariu neachitat, compensației de întârziere și a salariului pentru lipsa forțată de la muncă, precum și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Oleinicenco Petru și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 iulie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 03 decembrie 2014, Oleinicenco Petru s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva CIA „ASITO” SA privind anularea ordinului de concediere, obligarea modificării temeiului eliberării din funcție, repararea prejudiciului material, încasarea diferenței de salariu neachitat, compensației de întârziere și a salariului pentru lipsa forțată de la muncă, precum și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii Oleinicenco Petru a indicat că, a activat în calitate de specialist coordonator în secția securitate comercială și pază din cadrul companiei CIA „ASITO” SA, iar prin ordinul nr.1244-c din 03 septembrie 2014 a fost concediat în temeiul art.86 alin. (1) lit. (g) Codul muncii, pentru încălcare repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă.

După cum rezultă din ordinul indicat, a fost eliberat din funcție pentru neglijență și neîndeplinirea obligațiilor de funcție în cadrul examinării dosarelor de daune nr. 140807 CI din 03 aprilie 2014 și nr. 140888 CI din 14 aprilie 2014, supunând astfel riscului compania de achitare a despăgubirii neîntemeiate.

Consideră ordinul ilegal și neîntemeiat, iar concedierea sa nemotivată, pe motiv că, ordinul în cauză a fost semnat de o persoană neautorizată și neîmputernicită. Or, la momentul semnării ordinului, funcția Directorului General interimar era exercitată de către Goncharuk Mykhaylo, însă ordinul de concediere a fost semnat de o altă persoană.

Drept urmare, semnarea ordinului de o persoană neautorizată servește drept temei anularea acestuia.

A mai indicat reclamantul că, ordinul de concediere a fost emis în baza unui raport de audit, care a fost efectuat în baza ordinului nr.15 din 27 iunie 2014.

La fel a invocat neclaritatea momentului întocmirii, deoarece acest raport de audit se referă numai la două cazuri de despăgubire CASCO, la examinarea cărora a participat și dînsul.

Menționează că, de la data examinării acestor dosare, respectiv 03 și 14 aprilie 2014 și până la întocmirea raportului de audit au trecut mai mult de 2 luni, pe cînd potrivit art.209 Codul muncii sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei. Deci, concedierea s-a efectuat cu încălcarea evidentă a termenilor prevăzuți de prevederilor art.209 Codul muncii.

Susține că, nici din Raportul de audit, nici din ordinul de concediere nu rezultă în ce constă atitudinea sa de neglijență și neîndeplinire a obligațiilor, cu atît mai mult că, la examinarea dosarelor în cauză dînsul a respectat toată tehnologia de examinare a dosarelor de daune existentă față de companie. În ordin se mai face trimitere la unele obligații pe care urma să le onoreze, dar de unde rezultă aceste obligațiuni, în ordin nu se stipulează.

Compania a refuzat să-i prezinte fișa de post pe care o au angajații pârâtei, iar trimiterea în Raportul de audit la atribuțiile funcționale ale Colaboratorilor secției securitate comercială și pază care participă la primirea și verificarea documentelor pe dosarele de daune este incorectă, deoarece ele nu au fost aprobate de managerul general.

Faptul că asiguratul SRL „Panax-Ginseng” a depus cererea de despăgubire peste 5 zile din data survenirii cazului asigurat, consideră că nu poate servi drept temei de concediere din funcție. Acel fapt că asiguratul nu și-a onorat obligațiunile prevăzute în condițiile și contractul de asigurare, doar îi dau dreptul Companiei, potrivit p. 12.1 ”a” din Contractul CASCO să recunoască deplin sau parțial achitarea despăgubirii de asigurare, dar nu-l obligă să facă acest lucru.

Invocă că, la examinarea dosarului de daune nr. 140888C1 de asemenea a respectat tehnologia existentă de examinare a cazului asigurat, nu a comis careva încălcări, a verificat toate circumstanțele materiale ale dosarului, nu a avut acțiuni ireponsabile.

Consdeiră că nu a încălcat disciplina muncii, nu a încălcat nici o regulă de comportament prevăzută de Codul muncii, alte acte normative, de convențiile colective, de contractele colective și cele individuale de muncă, precum și de actele normative la nivel de unitate.

Mai mult ca atât, în ordinul contestat nu se indică ce obligațiuni de muncă au fost încălcate de el, în astfel de circumstanțe consideră că ordinul de concediere urmează a fi anulat.

La 28 noiembrie 2008, Consiliul de Administrație a adoptat hotărârea nr. 87 „Cu privire la remunerarea specialiștilor Aparatului executiv al Companiei”, prin care a implementat condiții de retribuire a muncii salariaților Companiei.

Potrivit punctului 1.1 din Regulamentul cu privire la remunerarea specialiștilor Aparatului executiv al Companiei, aprobat prin hotărârea sus enunțată, salariul specialiștilor se calculează conform comisionului individual față de volumul încasărilor efective din prime, ajustat în dependență de executarea prognozei rezultatului subscrierii pe Companie, în luna gestionară.

Începând cu data implementării acestor condiții de retribuire a muncii și până în luna aprilie 2013, salariul specialiștilor Companiei inclusiv și al său personal, a fost calculat corect, iar odată cu schimbarea managementului din mai 2013 și până la concedierea sa, salariul a fost calculat în mod arbitrar, la discreția conducerii Companiei, ignorându-se legislația muncii în domeniul salarizării, contractul colectiv și cel individual de muncă.

În această perioadă de timp pârâta a atestat o datorie la salariu, care urmează a fi încasată prin hotărâre de judecată. Dat fiind faptul că angajatorul nu a achitat deplin până în prezent mărimea salariului ce i se cuvenea conform contractului de munca, aceiași diferență de salariu urmează a fi încasată prin hotărâre de judecată.

Pentru neplata integrală a salariului în perioada 01 mai 2013 - 03 septembrie 2014 de la pârâtă urmează de încasat și compensația de întârziere prevăzută de art. 330 din Codul Muncii.

Pe parcursul examinării cauzei, la data de 19 martie 2015, Oleinicenco Petru a depus o cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, solicitând anularea ordinului „Cu privire la concediere” nr. 1244 din 03 septembrie 2014; restabilirea în funcție de specialist coordonator în secția securitate comercială și pază a CIA „ASITO” SA; încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a diferenței de salariu neachitat în perioada de lucru 01 mai 2013 – 03 septembrie 2014, în suma de 78.172,02 lei; încasarea potrivit art. 330 din Codul Muncii a compensației de întârziere de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere pentru perioada 21.06 2013 – 18.03.2015, în sumă de 28.697,66 lei; încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu pentru perioada 04.09.2014-18.03.2015, în sumă de 66.331,40 lei; repararea prejudiciului moral în cuantumul unui salariu mediu în sumă de 10.210,17 lei; compensarea suplimentară, în locul restabilirii la serviciu în cuantum de 3 salarii medii în sumă de 30.630,52 le, iar în total solicită încasarea din contul CIA „ASITO” SA în beneficiul său a sumei de 214.041,79 lei (f.d.51-52).

Ulterior, la 25 iunie 2015, Oleinicenco Petru a mai înaintat o cerere de concretizare, solicitând acceptarea modificării cererii de chemare în judecată în ceea ce privește refuzul său de a fi restabilit în funcție, obligarea pârâtei să modifice temeiul eliberării sale din funcție, substituind concedierea în baza art. 86 alin 1) lit. g) Codul Muncii, încălcarea repetată pe parcursul unui an a obligațiunilor de muncă cu demisia din propria inițiativă potrivit art. 85 Codul muncii, modificând astfel și înscrierea în carnetul de muncă; încasarea din contul pârâtei în beneficiul său în

conformitate cu art. 90 alin. 4) Codul Muncii a 3 salarii medii lunare în locul restabilirii la locul de muncă în sumă de 30.630,52 lei; anularea „Cu privire la concediere” ordinului nr. 1244 din 03 septembrie 2014; încasarea diferenței de salariu neachitat în perioada de lucru 01 mai 2013 – 03 septembrie 2014, în sumă de 78.172,02 lei; încasarea potrivit art. 330 din Codul muncii a compensației de întârziere de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere pentru perioada 21.06.2013-24.06.2015 în sumă de 36.358,52 lei; încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu pentru perioada 04.09.2014-24.06.2015, în sumă de 99.045,63 lei; repararea prejudiciului moral în cuantumul unui salariu mediu în sumă de 10.210,17 lei, iar în total solicită încasarea din contul CIA „ASITO” SA în beneficiului său a sumei de 254.416,87 lei (f.d.66-67).

În motivarea cererii sale, reclamantul a indicat că, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată, solicitând anularea ordinului de concediere, restabilirea sa în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, diferenței de salariu, pagubei morale, precum și a compensației de întârziere.

La fel, a indicat că, pe parcursul examinării cauzei situația economico-financiară a Companiei s-a înrăutățit dramatic. Compania practic se află în prag de faliment, iar în atare situație dânsul nu se regăsește în funcția ocupată anterior.

Ținând cont de faptul că pârâta până la moment nu și-a manifestat dorința să încheie o tranzacție de împăcare, la condițiile concretizate mai sus, dânsul își modifică cererea de chemare în judecată și, anume: se dezice de cerințele sale de restabilire în funcție, solicitând instanței să dispună modificarea înscrierii în carnetul de muncă, substituind concedierea cu demisia din propria inițiativă. Totodată își concretizează și cerințele de încasare a pagubei materiale, calculându-le la situația zilei de 24 iunie 2015.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 iulie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către Oleinicenco Petru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, Oleinicenco Petru a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, a fost respins apelul declarat de Oleinicenco Petru și menținută hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 iulie 2015.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 10 martie 2016 Oleinicenco Petru a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind anularea ordinului de concediere, obligarea modificării temeiului eliberării din funcție, repararea prejudiciului material, încasarea diferenței de salariu neachitat, compensației de întârziere și a salariului pentru lipsa forțată de la muncă, precum și repararea prejudiciului moral să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înlăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.129-133).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 14 ianuarie 2016 (f.d.120), iar recursul a fost depus la 10 martie 2016 (f.d.129), motiv ce impune instanța de recurs să ajungă la concluzia că recursul depus de către Oleinicenco Petru a fost declarat în termen.

Examiniând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Oleinicenco Petru, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către

Oleinicenco Petru, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Oleinicenco Petru, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Oleinicenco Petru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Oleinicenco Petru, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi